

TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLERDE BANDROL DENETİMİ ESASLARINA İLİŞKİN GENEL TEBLİĞİ SERİ NO: 1 (R.G 08.08.2008/26961)

1. Giriş

Bilindiği üzere, 4733 sayılı "Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"un 8 inci maddesinde 5752 sayılı Kanunla¹ yapılan değişiklikle; tütün mamulleri ve alkollü içkilerin ambalajlarına uygulanması gereken bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerle ilgili olarak yürürlükteki düzenlemelere uyulmaması ve/veya aykırı hareket edilmesi hususları adli suç kapsamına alınmış ve bu suçlara ilişkin ceza hükümleri 15/5/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş durumdadır.

Buna göre ilgili kurumlarca yapılacak bandrol denetimlerinde, 4733 sayılı Kanunun 5752 sayılı Kanun ile değişik 8 inci maddesi çerçevesinde adli suç konusu teşkil eden bazı eylemlerin tespit edilmesi ve sonrasında yapılacak işlemlere yönelik açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

2. Adli Cezayı Gerektiren Bandrol Suçları

2.1. Bandrollerin Usulsüz Temini, Dağıtılması ve Kullanılması

4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında, bandrolü mevzuatta belirlenen şekilde temin etmesine rağmen ürettiği veya ithal ettiği ürünlerde kullanmaksızın bedelli veya bedelsiz olarak yayanlar, bandrolleri alma veya kullanma hakkı olmadığı halde sahte evrak veya dokümanlarla veya herhangi bir biçimde ilgili kuruluşu yanıltarak temin edenler ile bandrolleri taklit veya tahrif ederek ya da konulduğu üründen kaldırarak, değiştirerek ya da her ne suretle olursa olsun tedarik ederek amacı dışında kullananların iki yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı hükme bağlanmıştır.

"(EK 25.06.2010 tarih ve27622 Sayılı R.G.)Tütün mamulleri ve alkollü içkiler üzerinde bulunan bandrollerin gizli güvenlik özelliklerinde yer alan bandrol teslimat veya aktivasyon yeri bilgilerinin ürünün üreticisi veya ithalatçısından farklı olduğunun veya bandrollerin her ne suretle olursa olsun tedarik edilerek amacı dışında kullanıldığının mobil denetim cihazı ile tespit edilmesi de bu kapsamda değerlendirilecektir.

Örneğin;

— Seri üretim yapmayan alkollü içki üreticisi "A" firması tarafından üretilen "X" ürünü üzerinde "A" firmasına ait aktive edilmiş bandrol bulunması gerekirken, seri üretim yapan alkollü içki üreticisi, seri üretim yapmayan alkollü içki üreticisi, veya alkollü içki ithalatçısı "B" firmasına ait aktive edilmiş bandrolün kullanıldığının,

— Seri üretim yapan alkollü içki üreticisi "A" firması tarafından üretilen "X" ürününün, "B" firmasına ait bandrol kullanılarak "A" firmasının üretim hattında aktive edildiğinin veya kullanıldığının,

— Seri üretim yapan alkollü içki üreticisi "A" firması tarafından üretilen "X" ürünü üzerindeki bandrolün seri üretim hattında aktive edilmesi gerekirken, aktive edilmiş bandrol kullanıldığının,

— Geçmiş yıllara ait ürün üzerinde kullanılmayan tütün mamulü veya alkollü içki bandrollerinin, fire bandrolü tespit ve imha komisyonu tarafından tespit ve imha edildiği tarihten sonra üreticiler, ithalatçılar, toptancılar, perakendeciler veya satış noktalarında bulundurulduğunun,

— Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından izin verilen durumlar hariç; geçmiş yıllara ait tütün mamulü veya alkollü içki bandrollerinin sonraki yıllarda üretilen veya ithal edilen ürünler üzerine uygulandığının,

Mobil denetim cihazı ile yapılan denetimde, cihaz denetleme (online) konumunda iken tespit edilmesidir."

2.2. Taklit Bandrolün İmali, Ülkeye Sokulması ve Satılması

4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, bandrollerin taklitlerini imal eden veya taklitlerini ülkeye sokanlar ile taklit bandrolleri taklit olduklarını bilerek bulunduran, nakleden,

satan ya da kullananlar üç yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı hükme bağlanmıştır.

2.3. Bandrolsüz, Taklit Bandrollü veya Niteliğine Uygun Olmayan Bandrollü Ürünlerle İlgili Suçlar

4733 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, ambalajlarında bandrol bulunmayan tütün mamulleri ve alkollü içkiler ile ambalajlarında taklit ya da niteliğine uygun olmayan bandrol ihtiva eden bu tür ürünleri ticari amaçla bulunduran, nakleden, satışa arz eden veya satan şahısların iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı hükme bağlanmıştır.

3. Taklit veya Niteliğine Uygun Olmayan Bandrolün Tespiti (**25.06.2010 tarih ve 27622 Sayılı R.G.**)

Ürün izleme sistemi kapsamında kullanılmakta olan tütün mamulleri ve alkollü içki bandrolleri açık ve gizli olmak üzere birçok güvenlik özelliğini bir arada bulundurmaktadır. Tütün mamulleri ve alkollü içkilerde kullanılan bandrollerin açık güvenlik özellikleri çıplak göz ve/veya özel filtre ile, gizli güvenlik özellikleri ise sadece mobil denetim cihazı ile kontrol edilebilmektedir.

Bandrollerin gizli güvenlik özellikleri, mobil denetim cihazı "denetleme" (online) konumunda iken Paket Anahtarlamalı Radyo Hizmetleri (GPRS) ile Gelir İdaresi Başkanlığı Veri Yönetim Sistemine bağlanmak suretiyle tamamen, "izleyici" ve "denetleme" (offline) konumunda iken ise kısmen kontrol edilebilmektedir.

Dolayısıyla, tütün mamulleri ve alkollü içkilerde kullanılan bandrollerin açık güvenlik özellikleri çıplak göz ve/veya özel filtre ile, gizli güvenlik özellikleri ise mobil denetim cihazı ile kontrol edilmek suretiyle taklit veya niteliğine uygun olmayan bandrol tespit edilebilmektedir.

Buna göre, bandrolün açık ve gizli güvenlik özelliklerini kontrol etmek suretiyle, 4733 sayılı Kanununun 8 inci maddesinde yer alan taklit veya niteliğine uygun olmayan bandrol tespit edilirken aşağıda açıklanan hususların dikkate alınması gerekmektedir.

3.1. Taklit Bandrolün Tespiti

3.1.1. Açık Güvenlik Özelliklerinin Kontrolü

Tütün mamulleri ve alkollü içki bandrollerinin açık güvenlik özelliklerinin;

Çıplak gözle yapılan kontrolünde;

— Gelir İdaresi Başkanlığı'nın renkli logosuna gözle iki farklı açıdan dik ve sağ taraftan veya çapraz bakılmasına bağlı olarak çift renk arasında değişim görülmesi (Örneğin 2009 yılı öncesi tütün mamulü ve alkollü içki bandrollerinde turkuaz ve mor arasında geçiş, 2009 ve 2010 yılı tütün mamulü ve alkollü içki bandrollerinde ise pembe ve yeşil arasında geçiş vardır.)

— 2008, 2009 ve izleyen yıllara ilişkin alkollü içki bandrollerinde; Gelir İdaresi Başkanlığı logosunun üst kısmında fermente alkollü içki bandrolünde "F" harfinin, distile alkollü içki bandrolünde ise "D" harfinin farklı açıdan bakılmasına bağlı olarak görülmesi (GİB logosunun üst kısmına dik bakıldığında bu harf görülmez iken, çapraz açıdan bakılınca görülür hale gelmektedir.),

- Tütün mamulü bandrolünde, "TÜTÜN" ibaresinin bulunması,
- 2009 yılı ve sonrası alkollü içki bandrollerinde, Gelir İdaresi Başkanlığı logosunun alt kısmında gözle görülür şekilde ürün ambalaj hacim bilgisi ve GTİP grup bilgisi bulunması,

Özel filtre ile yapılan kontrolünde;

- TAPDK logosuna sol pencereden bakıldığında yeşil, sağ pencereden bakıldığında kırmızı rengin görülmesi,

Gerekte olup, her iki yöntemle yapılan kontroller neticesinde açık güvenlik özelliklerinin herhangi birini sağlamadığı anlaşılan bandrolün taklit olduğu sonucuna varılacaktır.

3.1.2. Gizli Güvenlik Özelliklerinin Kontrolü

Mobil denetim cihazı ile yapılan denetimde, bandrolün içindeki gizli kodun görülememesi durumunda bandrolün taklit olduğu sonucuna varılacaktır. Bandrol üzerindeki gizli kodun mevcut olup olmadığı, mobil denetim cihazı "izleyici" konumundayken görülebilmektedir.

3.2. Niteliğine Uygun Olmayan Bandrolün Tespiti

3.2.1. Açık Güvenlik Özelliklerinin Kontrolü

Alkollü içki bandrolleri üzerinde bulunan açık güvenlik özelliklerinden kod tipi (F: Fermente; D: Distile), GTİP grup bilgisi veya ürün hacim bilgisinden herhangi birisinin, bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Örneğin 2009 ve izleyen yıllarda çıplak gözle yapılan kontrollerde;

- Fermente alkollü içki ürünlerinden şarap, meyve şarabı, vermut, köpüren şarap ve benzerlerinin dış ambalajında "Distile Alkollü İçki Bandrolünün", distile alkollü içki ürünlerinden rakı, viski, cin, likör, rom, votka ve benzerlerinin dış ambalajında ise "Fermente Alkollü İçki Bandrolünün",

- Fermente alkollü içki ürünü olan şarap grubu üzerinde "2204" GTİP grup bilgisi yazılı bandrol yerine "2206" GTİP grup bilgisi bulunan meyve şarabı grubu veya "2208" GTİP grup bilgisi bulunan viski ve rom grubu bandrolünün,

- "70 cl" distile alkollü içki ürünü olan rakı üzerinde "70 cl" hacim bilgisi yazılı bandrol yerine "35 cl" hacim bilgisi bulunan bandrolün,

Kullanıldığıının tespit edilmesi halinde ürün üzerinde kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

2007 ve 2008 yılı alkollü içki bandrolleri üzerinde bulunan açık güvenlik özelliklerinden sadece kod tipinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Tütün mamulü bandrolü üzerinde bulunan açık güvenlik özelliklerinden kod tipinin (TÜTÜN) bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

3.2.2. Gizli Güvenlik Özelliklerinin Kontrolü

Alkollü içki bandrolleri üzerinde bulunan gizli güvenlik özelliklerinden ürün grup bilgisi, kod tipi (F: Fermente; D: Distile), GTİP grup bilgisi veya ürün hacim bilgisinden, herhangi birisinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Alkollü içki bandrolleri üzerinde bulunan gizli güvenlik özelliklerinden ürün grup bilgisi ve GTİP grup bilgisi, alkollü içkilerin GTİP numarası esas alınmak üzere aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Sıra	GTİP GRUBU	GTİP NUMARASI	ÜRÜN GRUBU
1	2203	2203.00	Bira Grubu
2	2204	22.04	Şarap Grubu
	2204/10	2204.10	Köpüren Şarap Grubu
3	2205	22.05	Vermut Grubu (%18< -- ≤%22)
	2205/10	2205.10.10.00.00	Vermut Grubu (≤%18)
	2205/90	2205.10.90.00.12	Vermut Grubu (>%22)
4	2206	2206.00	Meyve Şarabı vb. Grubu
5	2208	22.08	Viski ve Rom Grubu
	2208/20	2208.20	Konyak, Brendi vb. Grubu
	2208/50	2208.50	Cin Grubu
	2208/60	2208.60	Votka Grubu (≤%45)
	2208/6	2208.60.91.00.00	Votka Grubu (>%45)
		2208.60.99.00.00	
	2208/70	2208.70	Likör Grubu
	2208/90	2208.90	Uzo, Tekila vb. Grubu
	2208/9	2208.90.48.00.11	Rakı Grubu
2208.90.71.00.11			

Örneğin, 2009 yılında seri üretim yapan alkollü içki üreticisi "A" firması tarafından üretilen;

— "Votka grubu" ürün üzerinde kullanılan bandrolün, mobil denetim cihazı ile yapılan denetiminde, cihaz denetleme (online) konumunda iken, yine aynı firma tarafından üretimi yapılan "rakı grubu" ürün bilgisi ile aktive edildiğinin,

— "Şarap grubu" ürün üzerinde bulunan "2204" GTİP grup bilgisi yazılı fermente alkollü içki bandrolünün; mobil denetim cihazı ile yapılan denetiminde, cihaz "denetleme" (online) konumunda iken, "meyve şarabı grubu"na ait "2206" GTİP grup bilgisi ile fermente üretim hattında veya "2208" GTİP grup bilgisi ile distile üretim hattında aktive edildiğinin,

— 75 cl “şarap grubu” ürün üzerinde bulunan “75 cl” hacim bilgisi yazılı fermente alkollü içki bandrolünün; mobil denetim cihazı ile yapılan denetiminde, cihaz “denetleme” (online) konumunda iken, “37,5 cl” hacim bilgisi ile aktive edildiğinin,

Tespit edilmesi hallerinde ürün üzerinde kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

10/7/2008 tarihi öncesindeki seri üretim hattında aktive edilen alkollü içki bandrolleri ile 15/1/2009 tarihi öncesindeki aktive edilmiş alkollü içki bandrollerinin gizli güvenlik özelliklerinden sadece kod tipinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

10/7/2008 ile 15/1/2009 tarihleri arasında seri üretim hattında aktive edilen alkollü içki bandrollerinin gizli güvenlik özelliklerinden ürün grup bilgisi, kod tipi, GTİP grup bilgisi veya ürün hacim bilgisinden, herhangi birisinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

15/1/2009 tarihi ile 1/1/2010 tarihleri arasında aktive edilmiş alkollü içki bandrollerinin gizli güvenlik özelliklerinden ise kod tipi, GTİP grup bilgisi veya ürün hacim bilgisinden, herhangi birisinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

1/11/2010 tarihinden itibaren seri üretim hattında aktive edilen tütün mamulleri bandrolü üzerinde bulunan gizli güvenlik özelliklerinden, marka ve ayırt edici ibare bilgisinden herhangi birisinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün marka ve ayırt edici ibare bilgisine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Örneğin, 2010 yılında seri tütün mamulleri üreticisi “A” firması tarafından üretilen;

— “X” marka ve “A” ayırt edici ibaresine sahip ürün üzerindeki bandrolün “Y” marka bilgisi ve “A” ayırt edici ibaresi ile;

— “L” marka ve “B” ayırt edici ibaresine sahip ürün üzerindeki bandrolün “L” marka bilgisi ve “C” ayırt edici ibaresi ile;

— “X” marka ve “A” ayırt edici ibaresine sahip ürün üzerindeki bandrolün “L” marka bilgisi ve “B” ayırt edici ibaresi ile;

Aktive edildiğinin mobil denetim cihazı ile yapılan denetimde, cihaz denetleme (online) konumunda iken tespit edilmesi hallerinde ürün üzerinde kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Tebliğ olunur.

¹ 23/12/2008 tarih ve 27089 sayılı Resmî Gazete

² 8/8/2008 tarihli ve 26961 sayılı Resmî Gazete

4. Bandrolsüz, Taklit veya Niteliğine Uygun Olmayan Bandrollü Ürün Tespit Edilmesi Durumunda Yapılacak İşlemler

Bandrolsüz, taklit veya niteliğine uygun olmayan bandrollü ürünün kolluk kuvvetleri dışındaki bir personel tarafından tespit edilmesi durumunda, söz konusu ürünlere el konulması ve adli soruşturma başlatılmasını teminen derhal kolluk kuvvetlerine haber verilmesi gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

¹ 15/4/2008 tarih ve 26848 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.